

LEIPZIGER SYNAGOGALCHOR

POD DYREKCJĄ HELMUTA KLOTZA

Muzyka synagogalna i pieśni ludowe w jidysz

Program trasy koncertowej:
Piekary Śląskie - Chorzów
- Katowice - Zabrze - Częstochowa

W ramach koncertów
V OGÓLNOPOLSKICH
PREZENTACJI
PSALMODYCZNYCH

Projekt objęty mecenatem:
Samorządu Województwa
Śląskiego oraz Samorządów
Miast: Chorzów, Częstochowa,
Katowice, Piekary Śląskie,
Z a b r z e

ULRIKE HELZEL, alt

Solista (KS) HELMUT KLOTZ, tenor

EGBERT JUNGHAS, baryton

IVA DOLEZALEK, organy i klawisze

MUZYKA SYNAGOGALNA:

Ma tauwu baryton, chór, organy (Samuel Lampel)

Śpiew pochwalny wg wersów psalmu przy wejściu do synagogi: Jak piękne są twoje namioty, Jakubie, twoje mieszkania, Izrael.

L'cho daudi alt, chór a cappella (Charles Davidson)

Przyśpiewka, którą w zamyśleniu witany jest jak panna młoda piątkowy wieczór szabatu, w muzycznie-tanecznej interpretacji pantomimy „Chasydyjski szabat”

W'schomru tenor, chór, organy (Samuel Alman)

Cytat z Biblii o uczczeniu szabatu, dnia odpoczynku po tygodniu pracy. Bóg dał dzieciom Izraela szabat po wszystkie czasy jako wieczne przymierze, gdyż w sześć dni stworzył niebo i ziemię, a w siódmym dniu odpoczywał i świętował.

Psalm 23 chór a cappella (Friedbert Groß)

Pan jest moim pasterzem, niczego mi nie braknie. Pasię mnie na zielonych pastwiskach, prowadzi mnie nad wody, gdzie mogę odpocząć. Ożywia moją duszę. Wiedzie mnie po właściwych ścieżkach przez wzgląd na swoją chwałę.... Dobroć i łaska pójdą w ślad za mną przez wszystkie dni mego życia i zamieszkać w domu PANA po najdłuższe czasy.

Taurass adaunoj alt, chór, organy (Louis Lewandowski)

Psalm 19, 7/8 - Prawo Pana doskonałe - krzepi ducha; świadectwo Pana niezawodne, poucza prostaczka; nakazy Pana słuszne, radują serce; przykazanie Pana jaśnieje i oświeca oczy.

Samachti B'omrim Li (Jeruschalajim) chór, organy (Charles Osborne)

Psalm 122 – Niech czynią dobro słowa wypowiedziane przez moje usta i mego serca zmysły przed Tobą, wieczny mój pasterzu i zbawco.

Sefirass hoamer tenor, chór a cappella (Samuel Alman)

Liczenie czasu pomiędzy dwoma świętami pielgrzymów: Pessach (uroczystość przejścia) i Schowuauss (uroczystość tygodniowa), trwa tydzień na pamiątkę dawnych ceremonii ofiarnych.

Piŕchuli alt, baryton, chór, organy (aranżacja: Werner Sander)

Z Psalmu 118 – wyrażenie życzenia wejścia w uzdrawiające wrota i dziękczynienie za bożą pomoc: dzień ten stworzył Wieczny, cieszymy się i radujmy z nim.

Naariz'cho tenor, baryton, chór, organy (Abraham Dunajewski)

Głoszenie świętości Wiecznego: Święty, święty, święty jest Pan Bóg zastępów. Cała ziemia pełna jest chwały jego. Modlitwa zawiera także żydowskie wyznanie wiary: Sch'ma jissroel – słuchaj, Izraelu, Wieczny jest naszym Bogiem, Wieczny jest jedyny.

FOLKLOR W JIDYSZ:

Schabbes *chór a cappella (aranżacja: Dieter Knorrn)*
Szabat, wiosna i przede wszystkim pokój niech nastaną!

Oi Channike *alt, chór, klawisze (aranżacja: Werner Sander)*

Ta pieśń na zimowe radosne święta chanuki opowiada o tradycyjnych zwyczajach rodzinnych: zabawa dzieci w kole, w wielu miejscach przygotowywane placki ziemniaczane, cienkie świece w ośmioramiennych świecznikach, pieśni i modlitwy o cudach bożych i taniec w domowym kręgu.

De Mamme is gegangen *baryton, chór, klawisze (aranżacja: Friedbert Groß)*

Młody mężczyzna ma się ożenić. Matka przyprowadza mu ładną dziewczynę o czarnych oczach i białych zębach. Ale on myśli tylko z utęsknieniem o innej, którą kiedyś kochał i przy której nie może być, o swoim „koteczku” z czarnymi warkoczami.

Hages *chór a cappella (Emanuel Amiran)*

Przedstawienie strzyżenia owiec, przędzenia i tkania i radość z wszystkiego, co powstaje z nici wełnianych.

Itziki *baryton, chór, klawisze (aranżacja: Werner Sander)*

Ironiczne przedstawienie Itzika. Ma za sobą już ślub, ale puste kieszenie, nie ma jeszcze stołu, ławy, jedynie połamane łóżko na trzech nogach. Posiada za to niedożywną kobietkę, którą może całować i zaufanie do „Mammy”, która może się tylko martwić, jak ma się dalej potoczyć to życie.

Jommi *alt, chór, klawisze (aranżacja: Werner Sander)*

Żartobliwa piosenka, w której córka odrzuca trzy oferty prezentów – buty, kapelusz, kolczyki, jednak przy oferowanym narzeczonemu nie odmawia.

As der Rebbe Elimelech *baryton, chór, klawisze (aranżacja: Friedbert Groß)*

Rabbi Elimelech jest uradowany po odprawieniu nabożeństwa i woła do siebie dwóch skrzypków, dwóch cymbalistów i dwóch bębniarzy, którzy mają mu przygrywać.

Ale w końcu jest mu za dużo i wykrzykuje z bólem: moja głowa, ach, moja głowa!

Horra banechar *chór, klawisze (aranżacja: Friedbert Groß)*

Nie smućcie się, przyjaciele, przykazuje Rabbi: radujcie się! Zapomnijcie o troskach! Pijcie wino i piwo! Starzy i młodzi niech tańczą horrę w obcym kraju.

Tłumaczenie z j. niemieckiego: Zbigniew Rau

Polski Związek Chórów i Orkiestr
Oddział Śląski
40-035 Katowice, ul. Plebiscytowa 17